

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XXXIX. tečaj.

39

1.-2. zvezek.

V Ljubljani 1922.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 1—2. zvezka.

	Stran		Stran
V osmem stoletju tretjega reda . . .	1	Rim je govoril	1
Novoletno voščilo otrokom sv. Frančiška (pesem)	3	»Iz ust otročičev in dojenčkov si si hvalo napravil«	1
S časom naprej	4	Razgled po serafinskem svetu	1
Razne frančiškanske pobožnosti	5	Priporočilo v molitev	2
Asketična šola ali vadnica popolnosti	9	Zahvala za uslišano molitev	2

„Cvetje“ izhaja za nedoločen čas v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 20 K, s poštnino 22 K ali 5 dinarjev in pol.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Skupščinam na znanje! Skupščine, ki sedemstoletnice še niso praznovale s tridnevnicami ali enakimi pobožnimi vajami, jo lahko še praznujejo do 16. aprila t. l. in imajo ugodnosti, ki so jih sv. Oče podelili v okrožnici z dne 6. jan. lanskega leta, kaker smo jih dali natisniti v Cvetju v lanski št. 5.—6. na strani 60. Menda ne bo nobene skupščine, ki se ne bi podeljenih milosti rada in z veseljem udeležila. Vsaj mi smo tako razumeli izraz „skozi celo leto“ (per annum integrum a die 16. aprilis). Tudi italijanski odobren prevod („entro un anno, a cominciare dal 16. aprile“) kaže na to. Kjer torej še niste obhajali sedemstoletnice, jo morete do 16. aprila še obhajati.

Naročnikom na znanje! Prvi zvezek smo poslali vsem dosedanjim naročnikom v upanju, da ostanejo zvesti še nadalje. Če kedo ne misli biti naročnik, naj nam to prvo številko takoj vrne z opazko: „ne sprejme“. Kedor ne vrne prve številke, tega smatramo za naročnika in plačnika.

Tretjeredne vaje za januar, februar in marec 1922.

Ljubljana: Mesečni shod: 6. jan., 19. febr., 19. marca, vsakikrat ob pol 5. pop. za zadržane naslednji dan ob 5. zjutraj v dvoranl. — Poduk za novince: p. voditelj ga ima; 1. jan., 2. febr., 5. marca, s. učiteljica: 22. jan., 26. febr., 26. marca, vsakikrat ob 4. pop. — Odborne seje: za moške: 1. jan., 5. marca ob 10. dop.; za ženske: 29. jan. po sprejemu novih udov; 19. febr. po shodu, 25. marca ob 4. pop. — Sprejem novih udov: 29. jan. ob 4. pop. z vesoljno odvezo za vse pričujoče ude. — **Kamnik:** Mesečni shod: zadnjo nedeljo v mesecu ob polu 4. Po shodu vsakikrat poduk za novince. — **M. Nazaret:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob polu 8. zjutraj. — **Brežice:** Mesečni shod: zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. pop. — **Celje:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob 1. pop. — **Škofja Loka:** Mesečni shod: drugo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop. — **Krško:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu ob 1. pop. — **Brezje:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 8. zjutraj. — **Vič:** Mesečni shod: prvi petek v mesecu ob 5. zjutraj; odborna seja in poduk za novince: v nedeljo pred shodom t. j. 1. in 29. jan., 26. febr., 2. apr. po litanijah. — **Sv. Trojica:** Mesečni shod: na novo leto, svečnico, praznik sv. Jož. fa ob 2. pop. — **Nova Štifta:** Mesečni shod: četrto nedeljo v mesecu. — Od drugih skupščin nismo prejeli sporočila.

Književnost.

Praznovanje sedemstoletne ustanovitve tretjega reda sv. Frančiška v Mariborski baziliki na Veliko gospojnico dne 15. avgusta 1921. Jubilejni govor imel in priobčil Dr. Mihael Napotnik, knezoškof Lavantinski.

CVETJE

XXXIX. tečaj. V Ljubljani, januar - februar 1922. 1.-2. zvezek.

V osmem stoletju tretjega reda.

Lepa, pomenljiva, povsod po celem svetu krasno uspele slovesnosti sedme stoletnice ustanovitve tretjega reda se bližajo koncu. Te Deum laudamus! Tebe Boga hvalimo za vse milosti prejete v tem tretjerednem svetem letu! Zahvalo izrekamo sv. Očetu, ki so za to priložnost izdali prekrasno, za vso prihodnjost imenitno okrožnico in so podelili iz zaklada sv. Cerkve odpustke in dovolili izredne pravice za te slavnosti. Hvaležni smo kardinalom in škofom, ki so v raznih delih sveta poveličevali praznične dneve zborovanj, posebej še onim, ki so z besedo ali peresom pospeševali Frančiškovo delo; v prvi vrsti prevzvišenemu lavantinskemu knezoškofu, ki so v mariborski baziliki vneto povzdignili glas v petčetrturnem govoru in izdali dve knjižici v prosep tretjega reda. Hvaležni smo vsem našim gospodom duhovskega stanu, posebno vsem voditeljem tretjega reda, ki so se z nami trudili, da se je sedemstoletnica tudi v ljubljani Sloveniji tako lepo obhajala. Vsem tem in drugim vsem, ki so nas podpirali na kakeršenkoli način, izrekamo ob slovestu od sedemstoletnice še enkrat tisočero zahvalo. Bog plačaj!

Kaj pa sedaj po sedmi stoletnici? Kaj nam je storiti takoj v začetku osmega stoletja? Ali naj sedaj mirno počivamo? Bog varuj! Sedaj moramo iti takoj brez odlašanja na delo za tretji red. Ako ne začnemo takoj izvrševati, kar smo spoznali, da nam je storiti, bi bile vse naše slavnosti podobne avtomobilu, ki drvi z veliko naglico in ropotom po glavni cesti in dviga prah, pa na mah zgine v daljavi, prah se poleže in kmalu ni duha ne sluha po njem. Naše sedemstoletne slavnosti morajo roditi sad. Kakšen sad?

Berite okrožnico sv. Očeta*) počasi in s premislekom ne enkrat, ampak večkrat, pa boté našli, kaj mora sedemstoletnica donesti tretjerednikom samim, kaj mora dati katoličanom, sv. Cerkvi in celi človeški družbi.

Kaj mora donesti tretjerednikom? Sv. Oče pravijo: „Pred vsem ... naj se odlikujejo na poseben način v bratovski ljubezni, iz katere izvira mir in sloga.“ — „Želimo, da bi marljivo sodelovali ... najbolj udje tretjega reda, ki bodo čudovito veliko pripomogli k slogi in pomirjenju duhov, če bo

*) Natisnjena je v lanskem Cvetju 5—6. št., 57—60. str.

povsod rastle tako njihovo število kaker delavnost. Zato je naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imela dovolj velikega števila udov te vrste in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih sè samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in družin zveličanje.“ — Tretjeredniki naj bodo „vsem drugim, ki jih vidijo, v veliko spodbudo ne samo k točnemu izpolnjevanju dolžnosti, ampak tudi, da se trudijo za višjo popolnost, kaker jo velewa splošna zapoved. Zato bodo vzdržujoči se, kar največ mogoče, svetnega duha delali na to, da bodo kjerkoli bodo mogli v vsakidanje življenje vpeljali duha Jezusa Kristusa.“ — „Tretjeredniki naj pokažejo, da se niso oddaljili od sv. Frančiška in sicer s tem, da se oklepajo uboštva v duhu, da se zatajujejo in da vsaki nosi svoj križ . . . tretjerednice naj se skazujejo v noši, opravi in v vseh okoliščinah življenja dekletom in ženam vzor svete čistosti.“ — „Nikaker ne bodo opustili skazovati ljubezni bratom, ki potrebujejo ne zemeljskih stvari, ampak veliko višje.“ — „Enako naj frančiškanski tretjeredniki na daleč razširjajo duha Kristusovega tako z odločno, živo vero, kaker sè življenjem brez graje in tudi navdušeno radostjo; brate pa, ki so zašli s pota, naj sè svojim lepim življenjem spodbujajo in vabijo k spreobrnenu.“

Dragi bratje in sestre! Tako pišejo sv. Oče, najvišji naš poglavar in tretjerednik. Zdaj veste, kaj imate storiti.

1. Odlikujte se v ljubezni, ki prinaša mir in slogo. Ker pa to ni mogoče brez potrpljenja in zatajevanja, zato morate sebe premagovati in moliti tudi v ta namen.

2. Skrbite vsak po svojih močeh, da bote tretji red širili, pri vsaki dani priložnosti ga priporočali in agitirajte za tretjeredni časopis Cvetje tudi pri onih, ki še niso v tretjem redu.

3. Izpolnujte svoje dolžnosti iz ljubezni do Boga in si prizadevajte po navodilu modrega dušnega vodnika za višjo popolnost. Kristus in sv. o. Frančišek naj vam bota ogledalo vaših čednosti in vzorec popolnosti.

4. Varujte se posvetnega duha in ne glejte na mnenje, besede in sodbe pokvarjenih ljudi in mlačnih kristijanov, ali časopisov in knjig. Noša in obleka in vse obnašanje naj se zлага sè sv. sramežljivostjo in čistostjo.

5. Poleg telesnih dobrih del opravljajte radi tudi duhovna dobra dela: nevedne ljubeznivo podučujte, vsem svetite z lepim zgledom, odvrčate jih od hudega in napeljujte k čednostim. Molče prenašajte krivico, če se vam godi in ostanite srčni v boj za resnico in sv. Cerkev. Bodite misijonarji zgleda in dela mej svojimi.

Kaj naj da sedemstoletnica katoličanom, ki še niso v tretjem redu?

Te naj seznanj s tretjim redom. Zato naj tisti, ki so v to poklicani, ljudem tretji red pojasnijo na pridižnici, na raznih shodih, po spisih in časopisih in naj ga ob vsaki priliki priporočajo. Zato je okrožnica Benedkita XV. naslovljena ne na predstojnike prvega ali tretjega reda, ampak na škofe, katerim pišejo sv. Oče mej drugim tudi sledeče: „Mi pa upamo, da se bo v bližnjih slavnostih ta Tretji Red dobro okreplil; in ne dvojimo, da bote vi, častiljivi bratje“ (t. j. škofje) „in drugi dušni pastirji zelo skrbeli, da bodo

skupščine tretjerednikov, če so kje opešale, zopet k novi moči vstale, druge se bodo pa, kjer je mogoče, obudile . . ." Sv. Oče želijo imeti v tretjem redu tudi ude katoliških društev — tudi ude Marijinih družb, Orlov in Orlic, Izobraževalnih društev itd. Tako le pišejo: „In zakaj se ne bi mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki mej katoličani povsod cveto, pridružila temu tretjemu redu . . . ?“

Če bote tretjeredniki živeli po danih navodilih in če bodo škofje, dušni pastirji, bratje prvega reda po svojih močeh širili in vodili tretji red po pravem potu, potem bo tudi sv. Cerkev imela od sedme stoletnice prenovljeno človeško družbo „kaker v Frančiškovi dobi, tako tudi v teh čednosti in veri tako sovražnih časih.“

Opazka: Mej Slovenci so lavantinski knezoškof izdali lepo okrožnico in dve knjižici v ta namen, v Ameriki so škof Trobec pisali odboru, ki je pripravljal sedemstoletno zborovanje v Čikagu in so delo priporočili in pohvalili; ravno tako so storili tudi superiorski škof Koudelka. (Glej: Ave Maria št. 20, l. XIII., str. 319 in 323.)

P. KRIZOSTOM:

Novoletno voščilo otrokom sv. Frančiška.

Kristus bodi vaše upanje na svetu;
Kristus naj bo vaša sreča v novem letu!

Kristus naj vam bo ljubezen, hrepenenje!
vzor na poti skozi trnjevo življenje!

Kristus bodi vaša moč edina
in središče vašega spomina!

Misli vse naj k njemu le hitijo;
Le o njem naj usta govorijo!

Kristus naj prepaja vaše svete želje,
On edino naj vam bo veselje!

Kristus naj z obličja vam odseva;
Kristus celo bitje vaše naj preveva!

Milost naj njegova z vami hodi,
V rajske dvore varno naj vas vodi!

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

S časom naprej!

loveka, ki razume svoj čas in svojega časa naloge, moramo gotovo prištevati mej modre in razumne. Saj v resnici ni lahko pregledati in do dobrega spoznati posameznih dogodkov notranjo zvezo, izluščiti iz raznih zapletljajev njih vzroke in nasledke ter vselej natančno ločiti mej dobrim in slabim. In vendar mora vse to izslediti, kedor hoče spoznati svoj čas. Še več! Če hočeš sedanjosti priti do dna, ti mora biti vsaj deloma jasna tudi preteklost. Naloga je torej zelo velika in težavna. Zato pa imamo kaker v preteklosti, tako tudi v sedanjosti le malo mož, ki so ali ki bi svoj čas prav umeli. Zlasti v naših dneh je pomanjkanje takih zrelih mož zelo občutljivo, mož, ki bi bili zmožni voditi manj razsodne ljudi po pravem potu.

Prav pogosto se sicer sliši povelje: „S časom naprej!“ ali kedo mi pokaže pravo pot? Kedo mi pojasni bistvo časa?

Površni ljudje mislijo, da gredo s časom naprej, če se oblačijo po modi, ki se vsakih par tjednov menja, ali če se v svojem govorjenju spakujejo, ali če hodijo v gledališče in kino, na razstave, plese in izlete, ker večina tako dela; drugi si zopet domišljujejo, da razumejo svoj čas, če so naročeni na časnik, ki je veri najbolj nasproten, ali če prav nesramno udrihajo po duhovnikih, se norčujejo iz cerkvenih naprav in obredov, če zasramujejo in blatijo najsvetejše stvari ter skrunijo najdražje svetinje našega naroda.

Vsi taki in podobni ne razumejo svojega časa in pričajo o svoji nerazsodnosti in površnosti. S časom gre naprej, kedor stoji nad časom in ga presoja sè stališča večnosti, sè stališča onostranskega sveta, ne pa tisti, ki slepo drvi za napakami in izrastki svoje dobe. Lepo piše znamenit pisavec: „Mej nebom in zemljo je skrivnostno knjigovodstvo. Bog posojuje ljudem svojo glavnico in jo zahteva z obrestmi zopet nazaj.“*) Naj bodo okoliščine, v katerih živimo, kakršnekoli, kedor pozabi na zvezo mej tem in onim svetom, ta ne more prav umeti in spoznati svojega časa; njega bo čas sè svojimi izrastki in napakami za seboj potegnil, namesto da bi on sè svojim vplivom premagal svojega časa slabosti.

Svetniki gotovo niso bili moderni v tem pomenu besede, da bi bili slepo drli s časom naprej, temuč nasprotno: kar so videli v svojem času slabega, temu so se odločno uprli. Zato so jih površno misleči in nemisleči imeli za nazadnjake, za mračnjake. Kaj je bil naš častitljivi očak sv. Frančišek? — „Il pazzo“ — norec, kaker so ga njegovi sovrstniki imenovali, ker ni drvil za svetom, ker se je preprosto oblačil ker je zaničeval, in prostovoljno zavrgel bogastvo, ker je iz ljubezni do Boga vžival najslabšo hrano. In vendar je Frančišek kljubu zasmehovanju prav dobro poznal svoj čas,

*) D. I. Klug: »Die Schule Gottes«, str. 11.

ko je kaker izvrsten zdravnik njegovim ranam določil najprimerniša zdravila: neizmernemu kopičenju bogastva je postavil nasproti prostovoljno uboštvo, potratnemu skazovanju ponižno priprostost, grdi samopašnosti presrčno ljubezen do Boga in do bližnjega. Tako je ubogi Francišek več koristil svojemu času, kaker vsi tedanji ponosni bogatini. Če bogati ubogim tudi deli miloščino, s tem uboštva ne more sè sveta spraviti, večkrat je celo nevarno, da podpira lenobo in tako uboštvo še množi. Francišek je pa učil uboštvo ljubiti, ko se ga je najprvo sam sè vsem žarom svojega srca oklenil in si ga izvoli za svojo ljubljeno nevesto, potem je pa tudi druge h temu spodbujal. Kaker hitro pa uboštvo ljubiš, tedaj ga komaj še čutiš.

Ker so napake našega časa precej podobne napakam časa Franciškevega, zato je naš očak tudi za sedanji čas modern in tako bi rekel, hodi z našim časom in ga zato po pravici nazivljejo: modernega svetnika.

Naši ljubi tretjeredniki, ki hočejo svojemu očaku biti vsaj nekoliko podobni, morajo zato biti v njegovem smislu moderni ter iti s časom naprej in drugim kazati pot za seboj. Če vas sedanji svet pomilovavno gleda in vas ima za nespametne, kaj za to? Pri vsi svoji priprostosti bote sedanjemu in prihodnjemu času več koristili, kaker tisti, ki kopičijo svoje bogastvo in se skazujejo v dragih oblačilih in imenitnih vpregah, za trpečega bližnjega imajo pa le zaničevaven pogled. To so ljudje, ki seveda tudi poznajo svoj čas, da ga izkoriščajo, pa dobrotniki človeške družbe niso, temuč nesreča, prava nesreča zase in za druge, za druge že tukaj, zase pa gotovo v večnosti, če ne bodo pravočasno spregledali in se popeljali.

Razne frančiškanske pobožnosti.

Sv. oče Francišek je Jezusa vzel za vzor svojega življenja in je na vso moč delal na to, da bi sebe njemu podobnega storil. Zato je Jezusovo življenje, kaker ga popisujejo sveti evangelisti, pogosto premišljeval; večkrat je tudi noč porabil za tako premišljevanje. Da ga drugi niso motili, je pogosto zahajal v samoto gore Alvernije ali v tihoto zapuščenih in samotnih cerkev. Jezusa je častil posebno v treh skrivnostih: v včlovečenju in rojstvu, v njegovem britkem trpljenju in v presv. Rešnjem Telesu.

Nekaj let pred svojo smrtjo je šel na sveti večer v bližnji gozd. Izprosil si je pri premožnem kmetu slame, vola in osla, ter nekaj desek in je v sveti noči napravil sredi gozda jaslice, eden njegovih bratov je tam opravil sv. mašo, Francišek je pa pridigal v preprostih besedah, pa tako lepo in ganljivo o ljubezni včlovečene Besede in božjega Detéta, da so bili tudi

najbolj trdovratni globoko ginjeni. Od tistega časa dalje so ljudje za božič začeli napravljati jaslice, ki še dandenes razveseljujejo vsako nedolžno srce. Bratje in sestre! Spoštujte tudi vi to lepo navado, da se bote o božičnem času zbirali okoli jaslic in bote premišljevali veliko ljubezen včlovečenega Boga ter mu darujte svoja srca in odkritosrčno ljubezen.

Sv. Frančišek je zelo častil trpečega Zveličarja na križu. Za to veliko ljubezen je dve leti pred smrtjo prejel rane na gori Alverniji. Vsi frančiškanski redovi obhajajo vsako leto 17. septembra slovesen spomin na ta dogodek. Častite tudi vi, dragi bratje, Jezusovo trpljenje. Ko so sv. Bonaventuro vprašali, odkod ima svojo učenost, je pokazal na podobo Križanega. Mnogi drugi svetniki so tudi povdarjali, da so se v premišljevanju Jezusovega trpljenja vspeli do visoke popolnosti in svetosti. Zato je sv. Leonard Portomavriški z veliko vnemo širil pobožnost sv. križevega pota. Frančiškani so bili, ki so tudi v naših krajih to pobožnost vpeljali in jo razširili. Sv. Cerkev je pobožnost sv. križevega pota obdarila z mnogimi odpustki. Da se jih vdeležite, je treba, da obiščete štirinajstere postaje in pri vsaki premišlujete nekaj iz Jezusovega trpljenja. Ako je kedo veljavno zadržan (po bolezni, na popotovanju, vsled oddaljenosti od cerkve itd.), dobi lahko vse odpustke križevega pota, če ima v roki v ta namen (za križev pot) blagoslovljen križ, ki mora biti lesen (ali vsaj les mora biti vložen) in zmoli 20 krat očenaš, zdravamarijo in Slava Očetu; za močno bolne velja tudi molitev: „Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih s predrago krvjo odrešil,“ kateri se pristavi tri očenaše itd. — Mnogi tretjeredniki opravljajo sv. križev pot vsaki dan, drugi pa vsaj ob nedeljah ali ob petkih. Privadite se tudi vi na to. — Pripomniti moram še sledeče: Če je nemogoče hoditi od postaje do postaje ali če hodi to pot duhovnik z ministranti, je dovolj če drugi v klopi ali kje drugje v cerkvi za posamezne postaje na svojem mestu vstajajo in poklekujejo. Za ljubljansko in lavantinsko škofijo je dano dovoljenje, da sme mašnik na prižnici moliti navadne molitve, verniki pa na svojem mestu vstajajo in poklekujejo, četudi cerkev ni tako polna, da ne bi mogli hoditi od postaje do postaje (Ušeničnik: Pastoralno bogoslovje 325.) — Sv. križev pot se ne sme za daljši čas pretrgati; vendar je veljavno opravljen, če bi šel kedo vmes k spovedi, k sv. obhajilu ali bi bil pri sv. maši.

Sv. Frančišek in svetniki njegovih redov so goreče častili presv. R. T. V vsem so se strogo držali uboštva, glede presv. R. T. je pa sv. Fr. zahteval, naj bo vse lepo in velikega Kralja dostojno. V oporoki pravi: „In te najsvejtejše skrivnosti hočem bolj ko vse častiti in spoštovati in na drage kraje spravljati.“ Še sedaj molijo v Frančiškovih redovih vsakikrat, ko stopijo v cerkev: „Molimo te Gospod Jezus Kristus tukaj in po vseh tvojih cerkvah, ki so na celem svetu in te blagoslovljamo, ker si sè svojim svetim križem svet odrešil.“ Dobro bo, če si tudi vi te besede zapomnite in ž njimi počastite presv. R. T., kedarkoli pridete v cerkev. Stopivši v cerkev se pokrižajte z blagoslovljeno vodo, poklekните na

desno koleno, pojdite na svoje mesto in tam pokleknite na obe kolena ter izgovarjajte v srcu omenjeno molitev sv. Frančiška.

Sv. Frančišek je tudi sv. imena zelo spoštoval. V oporoki piše: „Pre-sveta imena in njih pisane besede, kjerkoli bi jih našel na nedostojnih krajih, hočem pobrati in prosim naj se pobirajo in na spodoben kraj spravljajo. Sv. Bernardin Sijenski, sv. Janez Kapistran in sv. Jakob iz Marke so na poseben način častili in širili češčjenje presv. Imena Jezus. Trditi smemo, da je to češčjenje presv. imena pristno frančiškanska pobožnost, katero so pozneje začeli širiti tudi drugi redovi.

Frančiškovi otroci so tudi v vsakem času častili presv. Srce Jezusovo.

Zraven Jezusa je pa sv. Frančišek zelo ljubil prečisto Devico Marijo. Njo je izbral za zaščitnico svojih redov in od tistega časa (od l. 1217.) je ona pod skrivnostjo brezmadežnega spočetja glavna zaščitnica ali pokroviteljica (patrona) vseh treh Frančiških redov. Ni čuda, da so se ravno frančiškani pred vsemi drugimi v češčanju Brezmadežne posebno odlikovali in so njihovi bogoslovci, v prvi vrsti Janez Duns Skot, proti mnogim drugim to skrivnost in Marijino najvišjo prednost zagovarjali in branili. Praznik brezmadežnega spočetja se obhaja v vseh frančiškanskih cerkvah že od nekelej kar mogoče slovesno; zato ga obhajajte slovesno tudi vi, predragi, in se pripravljajte nanj z devetdnevnicami ali vsaj s tridnevno pobožnostjo. Obhajajte pa tudi druge Marijine praznike in nji posvečene dneve, posebno prvo saboto v mesecu in lepo častite Marijo s tem, da molite redno in pobožno angeljsko pozdravljenje, ki je tudi od frančiškanskega reda vpeljana pobožna navada; vpeljal jo je sv. Bonaventura.

Mariji na čast molijo udje frančiškanskih redov serafinski ali frančiškanski rožni venec sedmereg Marijinega veselja. Zgodovinar Vading pripoveduje, da je hudobni duh skušal nekega frančiškanskega novince izvabiti iz samostana. Ta mladenič je mej svetom živeč vsaki dan prinašal na neki Marijin kip sveže cvetlice in ji polagal venec na glavo. Tega v novicijatu ni mogel več delati. Ravno ko je hotel zapustiti samostan, se mu prikaže Marija in ga pođuči, da more lepši venec pokladati na njeno glavo, ko pa je venec iz cvetlic, če ji prinaša duhovne rože njenega sedmereg veselja. Mladenič je ostal redovnik in je pridno častil Marijo s frančiškanskim rožnim vencem. — Kako se moli ta rožni venec? Tako, kaker navadni rožni venec, samo malo daljši je. Obstoji namreč iz 72 zdravamarij, 7 očenašev in na koncu se moli še en očenaš in zdravamarija za sv. Očeta. Po navadi se moli najprej apostolska vera, očenaš, tri zdravamarije z vpletenimi prošnjami za božje čednosti: Kateri nam daj pravo vero, trdno upanje, gorečo ljubezen. Potem sledi očenaš, 10 zdravamarij sedemkrat. Skrivnosti, ki se vpletajo za Jezus, so sledeče:

1. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem od Svetega Duha spočela.

2. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem k Elizabeti nosila.

3. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem rodila.

4. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem dala trem Modrim moliti.

5. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem v templju našla.

6. Katerega si, brezmadežna Devica, z veseljem prva videla, ko je od mrtvih vstal.

7. Kateri te je, brezmadežna Devica, z veseljem v nebesa vzel in za kraljico nebes in zemlje kronal.

Nato moli še dve zdravamariji, za papeža pa eden očenaš in eno zdravamarijo.

Smejo se pa skrivnosti tudi bolj na kratko vpletati, n. pr.: 1. Katerega si Devica od Sv. Duha spočela. 2. Katerega si Devica obiskuje Elizabeto nosila. 3. Katerega si Devica rodila. 4. Katerega so trije Modri molili. 5. Katerega si Devica v templju našla. 6. Kateri se ti je po smrti častitljiv prikazal. 7. Kateri te je v nebesa vzel in kronal.

Če je pa komu bolj ugodno — posebno pri skupni molitvi — sme skrivnosti pred očenašem kratko omeniti, potem pa moli očenaš in deset zdravamarij, ne da bi za vsako zdravamarijo vpletal skrivnosti, n. pr.: 1. Pri prvi skrivnosti počastimo (ali: premišljujemo) veliko radost, ki jo je brezmadežna D. M. občutila, ko ji je angelj Gabrijel prinesel pozdrav in naznanilo, da bo od Sv. Duha spočela. 2. Pri drugi skrivnosti . . . , ko jo je teta Elizabeta pri obiskanju prva pozdravila ko Mater božjo. 3. Pri tretji . . . , ko je rodila Zveličarja sveta. 4. Pri četrti . . . , ko so trije modri iz Jutrovega prišli molit njeno Dete. 5. Pri peti . . . , ko je po tridnevnem iskanju svoje božje Dete v templju našla. 6. Pri šesti . . . ko se ji je njen božji Sin po vstajenju poveličan prikazal in ga je molila. 7. Pri zadnji . . . ko jo je njen božji Sin z dušo in telesom v nebesa vzel in jo nad angeljske zборе povišal.

Za ta frančiškanski rožni venec dobijo tretjeredniki vselej popolni odpustek. Ne zahteva se, da bi skrivnosti morali vpletati ali pristavljati, dovolj je, če jih premišlujejo. Tudi se ne terja, da bi ga morali moliti na kak rožni venec, ali da bi morali imeti blagoslovljen rožni venec, ali da bi za ta odpustek morali prejeti sv. zakramente. Smejo ga moliti tudi skupno. Tudi pretrgati ga smejo, samo da opravijo celega tekom istega dne.

Udom treh frančiškanskih redov je dovoljeno, da smejo lavretanskim litanijam na koncu pristavljati: »Kraljica reda Manjših*), prosi za nas«. S tem kličemo Brezmadežno na pomoč in se ji izročamo v njeno posebno varstvo vsi Frančiškovi duhovni otroci prvega, drugega in tretjega reda.

Litanije vseh svetnikov treh redov sv. Frančiška ali serafinske litanije. To so litanije vseh svetnikov, mej katere so vpletena imena svetnikov in svetnic prvega, drugega in tretjega reda sv. Frančiška.

*) Zapisali smo: »reda Manjših«, ker se to zлага z latinskimi besedilom in sester drugega in tretjega reda ne izključuje očitno. Pri nas molijo: »Kr. reda manjših bratov«; Nemci imajo potrjeno prestavo: »Kr. serafinskega reda«. Na Štajerskem smo tudi zares slišali tako moliti. Mi bi za to slednje glasovali, če bi bilo dano na glasovanje. Tako pa ostanemo in ostanimo pri »manjših bratih«, dokler naši višji kaj drugače ne odločijo.

Poleg teh so tudi litanije sv. Frančiška, ki pa se ne molijo pri javni božji službi; zasebno jih pa le radi opravljajte, ali sami ali skupno z drugimi.

Mnogi opravljajo radi petnedeljsko pobožnost na čast petim ranam sv. o. Frančiška**).

Zelo priljubljena je pobožnost trinajsterih torkov v čast sv. Antonu Padovanskemu.

Devetdnevnic so splošno poznane. Tretjeredniki jih opravljajo pri raznih priložnostih, n. pr. pred prazniki Brezmadežne, sv. o. Frančiška, sv. Ludovika, sv. Elizabete itd.

Dne 16. aprila se obhaja spomin redovnih obljub sv. Frančiška. Zato ponavljajo ta dan ali naslednjo nedeljo redovne obljube tudi tretjeredniki. Podeljen je za to popolni odpustek.

Dne 17. majnika je praznik sv. Paškala, patrona vseh bratovščin in družb presv. R. T.

Dne 2. avgusta je porcijunkula t. j. popolni odpustek za vsakokratni obisk cerkev reda sv. Frančiška. Sedaj je ta odpustek dovoljen tudi drugim cerkvam. V njih se dobi ta odpustek na dan, ki ga določijo škof.

Mej bratovščinami in družbami priporočamo našim tretjerednikom posebno frančiškansko misijonsko družbo; vpišete se lahko v vsakem frančiškanskem samostanu ali pri voditelju tretjega reda.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

DRUGI DEL.

O ovirah popolnosti.

3.) Napuh življenja — tretja ovira popolnosti.

Med tri glavne ovire popolnosti spada po besedah sv. Janeza tudi napuh življenja ali ošabnost, prevzetnost. Iz napuha izvira mnogo grehov, ki so vsi vredni otroci svojega očeta. O vseh govoriti ni naš namen, omejiti se hočemo na tri najbolj zapeljive in nevarne; ti so: gizdavost v obleki, neredna častiželjnost in napuh v ožjem pomenu besede.

Gizdavost v obleki.

Da bote bolje razumeli naslednje vrstice o obleki, odgovorimo najprej na vprašanja: Odkod in čemu obleka? Naši prvi stariši spočetka v stanu

** V Novem mestu se dobijo pri voditelju tretjega reda v ta namen posebne knjižice, ki stanejo po pet kron, po pošti 6 K.

nedolžnosti obleke še niso potrebovali. Kaker hitro sta pa grešila, sta že čutila potrebo do nje; obleka nas spominja na greh. Da se mora človek kriti z obleko, to je zanj nekaj poniževalnega.

Kolika nespamet, šopiriti se z obleko! Če je kedo ponosen, recimo na svoje lase, zobe, močno in lepo postavo, je to nekaj nespametnega, ker je vse to Bog dal, pa je vsaj ponosen na nekaj, kar imenuje svoje. Če pa baha z obleko, ki je nekaj nebistvenega na njem, to zares razsodnemu človeku ne gre tako lahko v glavo. Prav modro so jo zastran obleke pogodili škof Slomšek, ki so zapisali: „Ah kedor ima pravo spoznanje, ve, da vsaka, tudi najdražja obleka, „žida in žamet,“ poslednjič vendar nič drugega ni, kaker revna cunjja in capa, ki sprhni.“ (Kršč. Dev. str. 69.) O kako resnične so zlasti v tem pogledu besede sv. pisma: „Ničemrnost čez ničemrnost in vse je ničemrnost.“ (Pridig. 1, 2.)

Gizdava obleka škoduje zdravju.

Dokazana in po zdravnikih potrjena resnica je, da na vseh straneh in krajih stisnjena in napeta obleka kvarljivo vpliva na zdravje. Slavni župnik in zdravnik Knajp (Kneipp) se je neštetokrat izrazil, da veliko boleznih pri ženskah izvira iz nespametne noše in je včasih šegavo dostavil, da so mariskatere bolj podobne gosenici kot človeku. Že sama pamet pove, da je taka noša silno škodljiva, da pod njenim pritiskom trpe najvažniši organi telesa, kaker: srce, pljuča, jetra, želodec. Ni se treba čuditi, da toliko deklet in mladih žen leže v prezgodnji grob!

Gizdaljin zapravi veliko drazega časa.

Po besedah sv. Bernarda je čas toliko vreden, kaker nebesa. Kako varčni moramo torej biti s časom. Če pa pomislimo, koliko jih je, ki ure in ure prestoje pred ogledalom, kjer vravnavajo svojo ničemrno obleko in ravno tako ničemrno telo: posebno z lasmi nikaker ne morejo priti h koncu. In vendar bodo prav ti lasje kmalu sivi in bodo kmalu izpadli, ali bodo na vsak način kmalu prhnili v hladnem grobu. V zrcalo se pogledati, kedar je potreba, ni nič napačnega, a pred zrcalom stati celo uro ali še več, pri tem pa službo božjo zamujati ali celo opuščati, to ni prav? Koliko dobrega bi se lahko ta čas storilo, koliko zasluženja nabralo za nebesa! Toda najhujše še pride.

Oblačiti se čez svoj stan ni brez greha.

Dante, največji pesnik Italije in tretjerednik je tožil pred več kot 600 leti nekemu meščanu, da so prebivavci tistega mesta nekedaj vse bolj preprosto živeli in so bili bolj zadovoljni, kaker so sedaj v njegovem času. Kako bi ta svetovni pesnik grajal še le današnje zemljane, ki je takrat prijemal le ničemrnost meščanov, ki se je pa v naših časih razpasla že tudi po deželi. Kolikokrat noče dekla prav nič zaostajati v obleki za svojo bogato gospodinjo! Kolikokrat se hčere preprostega težaka in cestnega pometača gorše

oblečene ko mestne gospodične visokih uradnikov! Kaj bomo rekli o taki noši? More li biti brez greha? Ne samo, da se z gizdavo obleko zapravlja drag denar, ki bi se lahko za stokrat boljše reči obrnil, ampak z gizdavostjo v obleki hoče človek tudi samega sebe povzdigniti nad svoj stan in ravno v tem razodeva svoj napuh.

Gizdavost v obleki je nasprotnica popolnosti.

Ali ste že slišali, da bi kedo nosil svoje zaklade v skrinjico zaprte očitno skozi teman gozd, zraven bi pa ta zaboječek še lepo okrasil z dragimi kamenčki, sè svilnatimi trakovi in sè širokimi zlatimi obroči? To bi roparje ravno vabilo, da zaklad oropajo. Prav to velja tudi o nedolžnosti, ako se telo odeva z lišpavo obleko. Kako modro zopet pišejo Slomšek: „Ako boš ti svoje telo bogato lepoticila, ubožala bo tvoja duša. Zapeljivci bodo lazili za teboj in tvoj angel varih te bo zapustil . . . Če boš v svojih mladih letih nosila svilo in žamet, lahko da boš bosa hodila na svoje stare dni. Najlepša tančica je, katero si sama napredeš; najlepši rokavci, katere sama narediš. Bog ne gleda na lepoto telesa, ampak na čednost srca.“ (Kršč. Dev. str. 27, 28.) Zato opominja sv. Peter ženske: „Njih lepota ne bodi zunanja v pletenih laseh, v zlatem nakitju ali v žlahtnem oblačilu,“ temveč znotranja, „da ste krotke in pohlevne v duhu; le to ima pred Bogom vrednost.“ (Prim. I. Pet. 3, 3. 4.)

Kedor čez mero lepotici svoje telo, o njem ne moremo reči, da ima dober namen. Sv. Ciprijan trdi: „Ženske ki se oblačijo gizdavo (nespametno), so sramežljivost že zgubile.“ V istem pomenu govori sv. Filip Nerij: „Kedor se ničemrno in lišpavo oblači, da bi drugim dopadel, naj nikar ne trdi, da je v srcu čist in sramežljiv.“

Očitno je tedaj, da je prevzetnost v oblačilih pred Bogom gnjusoba. Ker se Bog prevzetnim umika in le ponižnim bliža, se ne bo nihče čutil, če Bog take našopirjene pave v človeški podobi zapusti in jih prepusti grehu. Brez skrbi smemo trditi: Gizdavo se nositi, ni brez greha; čez stan se lišpati je vselej zoper krščansko popolnost.

Gizdava in pohujšljiva obleka je grōbokop nedolžnosti.

Pohujšljiva je vsaka obleka, ki je od vseh strani tako stisnjena in prozorna, ali tako prirejena, in tako odprta, da se pozna, bi rekel, sleherni ud človeškega telesa. Vsega pomilovanja so vredne take osebe, ki nastopajo v tako spotakljivi noši. Ničemrnice te vrste naj bi se pač večkrat spominjale nauka sv. Karola Barom., ki nepoštenost v obleki drži za smrtni greh, če se namreč kedo namenoma tako nosi.

Gorje vsakemu, ki s pohujšljivo obleko prodaja svojo nedolžnost, še večje gorje tistemu, ki z razuzdano obleko mami drugi spol in jih lovi, kaker zvit tičar neumne kaline v svoje zanjke. Kedo more naštetiti vse grešne misli, želje, poglede in nagnjenja, ki jih lahko povzroči ena sama razuzdanka!

Sv. Duh ne svari zastoj pred zapeljivostjo malopridne ženske: „Obrni svoje oči od nališpane osebe, in po tuji lepoti ne pogleduj.“ (Sirah 9. 8.)

Če vse to pomislimo, moramo priznati, da je vsak napuh v obleki proti popolnosti in če je obleka obenem pohujšljiva, more kristijana tudi pogubiti na večno.

Sv. Ambrozij in nališpana gospa.

Sv. Ambrozij je videl v cerkev prihajati gospo, ki je bila pohujšljivo oblečena. Vstavi jo in vpraša, kam drži njena pot. Gospa odgovori, da v cerkev. „V cerkev?“ se začudi svetnik — „človek bi mislil, da greste na ples ali v kako gledališče. Proč od tu, grešna stvar! Pojdi in skrivaj objokuj svojo razuzdanost in ne prihajaj semkaj Boga zaničevati in duše pridobivati za pekel s svojo nesramnostjo.“ (Krön. Lex. VIII. 430.) Kolikim osebam, prihajajočim v cerkev, bi moral tudi dandenes isto zaklicati sv. Ambrozij!

Zato pa, dragi tretjeredniki, ako nočete s svetom potegniti in ž njim dirjati v pogubo, držite se zvesto sv. vodila, ki vam tako zelo priporoča vašemu stanu primerno obleko: „Udje tretjega reda naj se drže v vsi svoji noši in obleki tiste srednje poti, ki se slehrnemu spodobi, zdrževaje se predragega lišpa.“ Vaša obleka bodi preprosta, snažna, stanu primerna; lišpa bodi na nji le malo ali pa nič, gizdavosti se ogibajte in še bolj pohujšljivosti v noši.

„Vsa lepota kraljičina je od znotraj“, poje kralj David. Tako iščite tudi vi v prvi vrsti dopasti Bogu, skrbite za to, da se bo vaša duša svetila v lepoti kršč. čednosti; telo pa odevajte tako, kaker je najbolj primerno vašemu stanu in sv. vodilu!

(Dalje prih.)

P. MARIJOFIL HOLEČEK:

Rim je govoril.

astito uredništvo! Dasi bi sledeči članek spadal praznaprav bolj v „Vzajemnost“ ali pa „Slovenca“, kakor v „Cvetje“, ga vendar blagovoli sprejeti in objaviti. Dvomim namreč zelo, če bi pri prvih dveh našel milost!

Pred menoj na mizi leži „Slovenec“ št. 226. z dne 5. 10., l. 1921. — politični list za slovenski narod, „Bogoljub“ št. 7. in 8. t. l. — cerkveni list za Slovence in „Vzajemnost“ št. 10. l. 1921. — organ slovenskega svečeništva. Imel sem ravno nekaj trenutkov prostega časa; zato vzamem najprvo v roke „Slovenca“. Gnala me je pred vsem radovednost, če so morda že zopet zaprli kje kakega kaplana, ker ni ponižno pozdravil demokratskega poslanca X. A moje misli so krenile kmalu na drugo polje, ko berem v uvodnem članku „Dva momenta“ dobesedno: „Svet se mora

preroditi v duhu krščanstva. Zakoni in naprave, naj bodo na papirju še tako popolne, ne morejo zajamčiti srečne bodočnosti.

Potrebno je, da vsak posameznik postane zopet preprost, resničen in goreč v luči krščanstva. Od posameznika mora preiti ozdravljenje na družino in v javno življenje". Refren celega uvodnika je: Nazaj h Kristusu!

V isti Slovenčevi številki pozivljajo tudi slovenski krščanskomisleči akademiki svoje tovariše, naj se zbero pod zastavo „Kristusa — Vzora“.

Vesel, da katoliška zavest tudi med Slovenci tako ponosno vstaja, sem odložil „Slovenca“ in začel brati uvodni članek „Bogoljuba“. Bojevit in ognjevit napis: „Katoličani — na noge!“

Članek, ki se v njem vabi na okrajne katoliške shode, konča s pozivom: „Na okope naše trdnjave. Branimo našo sveto stvar. Odbijmo naskakovalce.“

Hvala Bogu, sem si mislil! Dokler bo med nami toliko zavednosti, dokler bomo imeli moče, ki bodo ljudstvo pravočasno opozarjali na nevarnosti, se nam ni treba bati!

A ta moja zadovoljnost, ta moja radost žalibog ni trajala dolgo. Obojnega me je oropal uvodnik „Vzajemnosti“ št. 10. — „Kam jadramo bratje?“ — v katerem ugotavlja g. svetnik Janez Kalan, da „gre naša smer na zunaj, da postaja naše katoliško življenje vedno bolj vnanje, površno, plitvo.“ Odložil sem „Vzajemnost“, podprl si glavo in težak kamen mi je legel na srce. To je pa vendar nerazumljivo! Kako je to mogoče? To vprašanje me je mučilo, kot muči grešnika pekoča vest.

Vsi naši časopisi povdarjajo soglasno, da se mora človeška družba na novo prepojit v duhu Kristusovem, da se mora ljudstvo vrniti nazaj k praktičnemu krščanstvu, ako se hoče izogniti popolnemu polomu. In ti pozivi ne ostanejo samo v predalih časopisov. Prirejajo se v svrhu ozdravljenja žalostnih razmer številni dobro obiskani katoliški shodi, orlovski tabori, snujejo se razne dekliške, mladeniške in družih vrst zveze, oživljajo se Marijini vrtci in družbe, vrše se sestanki vseh mogočih krščanskih organizacij, dekanijske konference, na dnevnem redu so predavanja, večeri za stariše, ustanavljajo se „Orlički, orlice“, naraščaji in športni klubi itd. Vse, kar misli krščansko, se je strnilo v bojno črto proti vedno naraščajoči nenravnosti in brezverstvu. In uspeh? Malenkosten, če ne celo ničeven. „Naše katoliško javno življenje postaja vedno bolj vnanje, površno, plitvo.“ —

Ko sem razmišljal o vzrokih vseh teh neuspehov, so mi prišle na misel besede sv. ap. Pavla: . . . „zgubljali so se v praznih mislih . . . imenovali so se modre, pa so nespametni postali.“ (Rim. 1, 21—22).

Da! Voditelji, ki bi imeli voditi slovensko ljudstvo k poglobitvi verskega življenja, h krščanski odločnosti in rabsodnosti, h krščanski neizprosni načelnosti, se zgubljajo v praznih mislih, se vdajajo — naj se mi oprusti ta beseda — neki pritajeni zavisti in enostranski, gotovo ne katoliški gorečnosti. Priporočajo vse mogoče pripomočke, rote vse za žive in mrtve na boj na moderne amonite, le o pripomočku, o katerem trdi namestnik Kristusov, sv. oče Benedikt XV., da je v času sv. Frančiška asiškega človeško

družbo polno nereda in vso pokvarjeno, ozdravil in prenovil,¹⁾ se trdovratno molči, se prezira. In ta pripomoček je tretji red sv. Frančiška.

Sv. oče Benedikt XV. so v proslavo 700letnice frančiškanskega tretjega reda izdali dne 6. jan. t. l. zelo važno in zajemljivo okrožnico. V njej spodbujajo sv. Oče „sinove vesoljne cerkve, kjerkoli so, naj se te ustanove presvetega moža, ki je na čudovit način za človeško družbo tudi v teh časih primerna, ali z veseljem oklenejo, ali marljivo v nji vztrajajo.“ V tej okrožnici izražajo svojo srčno željo, naj „častitljivi bratje in drugi dušni pastirji zelo skrbijo, da bodo skupščine tretjerednikov, če so kje opešale, zopet k novi moči vstale, druge pa se bodo, kjer je mogoče, obudile, vse pa naj cveto nič manj po spolnjevanju vodila, kaker po številu udov.“ To okrožnico so naslovili sv. Oče na vse patriarhe, metropolitne, škofove in druge krajevne predstojnike. Okrožnica ni torej namenjena samo frančiškanskemu prvemu redu, ampak vsi zavedni katoliški javnosti, posebej voditeljem katoliških narodov duhovskega stanu.

A če pomislimo, kako se je ta javnost odzvala srčni želji, jasnemu pozivu in iskrenemu vabilu prvega in najbolj zainteresiranega čuvaja krščanskega življenja, moramo se žalostjo ugotoviti: „Razen prevzvišuega knezoškofa lavantinskega g. Dr. Mihaela Napotnika, ki so v nalašč zato izdanem „Uradnem listu V. l. 1921.“ in kmalu na to v posebni knjižici pokazali, da se zavedajo svoje dolžnosti napram sv. Očetu in da v polni meri pojmujejo vabilo namestnika Kristusovega — ter „Cvetja“ glasila slovenskih tretjerednikov — je ostala slovenska krščansko misleča javnost za okrožnico sv. Očeta od početka do danes v veliki večini gluha in slepa.

Poziv sv. očeta Benedikta XV., naj se svet oklene tretjega reda sv. Frančiška, je ostal glas vpijočega v puščavi; zgubil se je, lahko rečem, skorej brez vsakega odmeva in odziva v brezmejni pustinji krščanske lahkomiselnosti, brezbriznosti in neke neumljive trmoglavosti. Zato je pa tudi klic naših voditeljev po poglobitvi verskega prepričanja in krščanskega življenja med Slovenci ostal glas vpijočega v puščavi, brez odmeva, brez pričakovanih sadov. — „Naše katoliško javno življenje postaja vedno bolj vnanje, površno, plitvo.“ (Vzajemnost št. 10. 1921.)

A ko se držnem trditi to javno, prosim obenem, da se me ne umeva napačno, naj se me ne žigosa za nasprotnika socialnega, političnega, verskega in sploh prosvetnega gibanja in delovanja med Slovenci. Kjerkoli sem namreč služboval, sem povsod, ali ustanavljal, ali poživiljal, ali vodil Marijine družbe, orlovske odseke, kat. izobr. društva, jim predaval sam ali poskrbel za predavanja in jih spodbujeval k delu in vstrajnosti. Tudi političnega delovanja nisem zanemarjal. A prišel sem v teku let do spoznanja, da vse to ogromno socialno delo, ki ga danes vrše med Slovenci duhovniki in naši lajiki, ne prinaša onih sadov, ki jih zasluži njihov trud; prišel sem nadalje tudi do trdnega prepričanja, da je vsaka organizacija, ki ne poganja svojih korenin iz globoke žive vere, ki ne srka pri svojem delo-

¹⁾ Besede sv. očeta Benedikta XV. v zboru kardinalov 7. III. 1921. (Cvetje št. 7, 8.)

vanju življenski sok iz nauk sv. evangelija in milosti božje, le nekaj navideznega, podobna mehurčkom, ki jih otroci spuščajo iz slamnate bilke. Lepi in krasni na oko, v resnici pa brez vsake odporne moči, brez trajnega obstanka.

Kako prav imajo sv. Oče, sem si mislil, ko prosijo v omenjeni okrožnici:

„Zato je Naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imela dovolj velikega števila udov te vrste, in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih sè samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in drugih zveličanje. In zakaj se ne bi mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in žensk, ki mej katoličani povsod cveto, pridružila temu tretjemu redu in ne bi napolnjena z duhom ljubezni in miru vstrajno delala za slavo Jezusa Kristusa in korist sv. Cerkve z isto gorečnostjo, s katero je bil prežet sv. Frančišek?“

„Prav vrediti vse, kar je v naturi človeka, tako da ne služi vsak svojim strastem, ampak, da jim zapoveduje božji volji pokoren in udan, v čemer temelji skupni mir, vse to je v moči Kristusovi; in ta moč se razodeva čudovito močno v družini frančiškanskih tretjerednikov. Ker ima namreč ta red, kaker smo rekli, to poglobitveno nalogo, da svoje ude navaja k popolnosti krščanskega življenja, četudi so zapleteni v posvetne skrbi — sveto je namreč vsakateremu mogoče živeti, naj bo v kateremkoli stanu — zato moramo iz povedanega sklepati, da so tam, kjer jih veliko po vodilo te ustanove živi, vsem drugim, ki jih vidijo, v veliko spodbudo ne samo k točnemu izpolnjevanju dolžnosti, ampak tudi, da se trudijo za višjo popolnost, kaker jo pa veleva splošna zapoved. Zato pa gre ona hvala, ki jo je dal Kristus Gospod svojim posebno zvestim učencem z besedami: Niso od sveta, kaker tudi jaz nisem od sveta (Jan. 17, 16.), ta hvala gre po pravici tem Frančiškovim učencem, ki živijo v duhu in v srcu po evangeljskih svetih, koliker je to mogoče mej svetom; z apostolom morejo trditi o sebi: „Nismo pa prejeli duha tega sveta, ampak duha, ki je iz Boga.“ (I. Kor. 2, 12).

Kako krasno navodilo daje v teh besedah namestnik Kristusov voditeljem narodov, duhovnikom in lajikom. O koliko bi lahko storili za povzdigo krščanskega življenja, za ukrepitev katoliške načelnosti, za poglobitev verskega prepričanja med nami naši katoliški časopisi, ako bi se ravnali po tem navodilu in širili to željo sv. Očeta med moško in žensko mladino. Vzrokov, zakaj se v tem oziru ni storilo prav nič, ne morem izslediti, pa tudi nočem dalje povpraševati po njih. Ugotovim samo to, da se je storil nad slovenskim narodom velik greh, ker vodilni krogi teh besed sv. Očeta niso upoštevali.

In to me je napotilo, da sem sestavil ta le članek, ki naj ga slovenska krščansko misleča in čuteča javnost blagovoli vzeti na znanje kot mali donesek k odgovoru na vprašanje, kaj naj se stori za duhovno prerodenje slovenskega naroda, da ga izvijemo iz rok verske mlačnosti, indiferentizma in sovražnosti.

Neposlušnost napram sv. očetu se je vedno maščevala in se bo maščevala tudi topot.

Če je bila disciplina kedaj potrebna, je brezdvomno potrebna takrat, ko nas namestnik Kristusov kliče k skupnemu odporu proti močem pekla in njegovih zaveznikov na zemlji.

Tu ne gre za slavo frančiškanskega tretjega reda, ampak za občni blager sv. Cerkve, za večno zveličanje krščanskih narodov za čast in slavo božjo. V takih trenutkih moramo svoje mnenje in svoje prepričanje podvreči mnenju in prepričanju sv. Očeta, ki ga na izreden način razsvetljuje Sveti Duh.

Sv. oče Benedikt XV. so govorili dovolj jasno: „Naša želja je, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imela dovolj velikega števila udov te vrste“, namreč tretjerednikov sv. Frančiška, katerim naj bi se „mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki mej katoličani povsod cveto, pridružila in napolnjena z duhom ljubezni in miru vztrajno delala za slavo Jezusa Kristusa in korist sv. Cerkve z isto gorečnostjo, s katero je bil prežet sv. Frančišek.“ (Okrožnica z dne 6. I. 1921.)

Naj tem jasnim besedam slede tudi dejanja!

P. B. A.

„Iz ust otročičev in dojenčkov si si hvalo napravil.“

(Tretja vrsta osmega psalma.)

o cestah in ulicah sem hodil in srečeval ljudi. Vrvili so na vse plati, hiteli za svojimi opravki. Njihovi pogledi so padali na mojo duhovniško suknjo in jim niso vzbujali prijetnih občutkov. Na očeh se jim je bralo, da ne ljubijo moje nemoderne prikazni, na ustih je bilo videti, da se srce vprašuje: „Kaj pa ta išče med nami?“

Zavil sem okoli ogla. Široka cesta je vodila v tovarno in iz tovarne v mesto. Gruče delavstva so prihajale po zaključku trudapolnega delavnika. Trdi so jim bili koraki, trdi, neizbrani njihovi pogovori.

Pojav duhovniške suknje sredi med njimi jim je navdihnil nove misli. Ne! Misli niso bile nove; le stare so se prebudile, oživile, razkoračile.

Spogledali so se in oči so jim govorile zgovorno govorico. Zasmjali so se in ta smeh je bil govor dolgih ur in dni. Zakrilili so z rokami in vsak zamah je pomenil željo srca in namero duše.

Ni ostalo pri tem. Vsa vnanjost je govorila — tudi jezik ni mogel molčati. Česer je polno srce, iz ust gre.

„Ali ga vidiš — tega črnega?“

„Pokrižaj se, da te ne vzame!“

„Poklekni, da dobiš žegen in odpustek!“

„Ha, ha! Rajši ga suni pod cesto!“

— — — — — itd.

Nenadoma se je pozorišče spremenilo. Med trde, surove besede je zvonilo kaker godba srebrnih kraguljčkov in je preglasilo z mehko nežnostjo vso trdoto in neubranost mrkih besed:

„Hvaljen Jezus!“

Poleg mene je stala majčkена deklica. Oči so ji bile uprte naravnost vame, iz njih je sijala neskončna udanost, nedolžnost in sončna blaženost.

Čudno, neizrazljivo občutje me je spreletelo. Nič več nisem slišal mrkih besed, nisem videl mož — trdo stopajočih. Nehote mi je zastal korak. Oko je obviselo na nedolžnem otroku, duša je bila polna povzdigujočih misli. Pozabil sem odgovoriti, pa se je oglasilo drugič:

„Hvaljen Jezus!“

„Na veke — amen!“

Deklica se je zvonko zasmejala in je odhitela pod lipo na bregu potoka. Ondi so imeli otroci svoje igre. Še dvakrat, trikrat se je ozrla in je bila srečna, da je počastila Jezusa, pozdravila njegovega služabnika — — —

Nič več me ni bolelo govorjenje zapeljanih nesrečnih delavcev. En sam sončni žarek prepodi najtršo, najdebelejšo temo. En sam iskren „Hvaljen Jezus!“ nadomesti v nebesih tisoč grdih besed, zadosti za tisoč grdobij in kletvin.

Tako lepo poje osmi psalm: „Iz ust otročičev in dojenčkov si si pripravil čast, (Gospod), zavoljo svojih sovražnikov, da streš neprijatelja in krivičnika.“

Bodi zahvaljen, Gospod, za to resnico, bodi zahvaljen za vsa ona nedolžna in nezvijačna srca, ki Te brez ozira na zapeljane in pokvarjene v bližini pozdravljajo in časte s krščanskim pozdravom: „Hvaljen Jezus!“

Gorje nam, če bo izginila s površja zemlje nedolžnost in iskrenost v ljubezni do Tebe! Gorje nam, če se bo po naših šolah opuščal nauk o Jezusu, če se otroci ne bodo učili pozdravljati Jezusa, če bodo znali zgolj drug pred drugim pripogibati glavo in kolena z omlednim in brezpomembnim — klanjam se!

O, kedor more, naj pripomore, da se hvalnica osmega psalma ne sprevrže v žalostinko: Še iz ust otročičev in dojenčkov je ugrabila nekrščanska šola, so ugrabili nekrščanski stariši in vzgojitelji — besedo češčenja božjega — so ugrabili krščanski pozdrav — Hvaljen Jezus!

Razgled po serafinskem svetu.

V tretjem redu je več moških ko ženskih udov — pa ne pri nas na Slovenskem, ampak v Déblinu, glavnem mestu na Irskem, kjer je 1500 moških in 1100 ženskih. Moški se zbirajo trikrat na teden k skupnemu premišljevanju in opravljajo takrat skupno tudi redovne molitve, ženske pa dvakrat. Sploh dajejo najlepši zgled pobožnega življenja. Mesto Deblin šteje blizu 300.000 prebivavcev, je zelo moderno urejeno in je eno najlepših mest v angleškem kraljestvu. — Naši moški naj bi se šli tja učiti krščanske odločnosti in bi videli vsaki teden do 1500 moških pri obhajilni mizi, večino oblečene v tretjeredno celotno obleko. Zakaj so naši moški tako daleč za ženskami, kar tiče pobožnost? Morebiti se bodo kaj zganili, kedar bode nas zadelo tako preganjanje, kakršno stiska irski narod. Pri nas šteje vsaka skupščina tretjega reda nekaj moških, ki so navadno zelo dobri in zgledni, a v primeri s ženskami ne pride na sto ženskih niti deset moških, v Ljubljani niti pet.

Obhajanje sedemstoletnice na Vrhniki 17.—20. novembra. Lepi in zveličavni dnevi! Naši tretjeredniki so težko nanje čakali. Bali so se, da bi utegnili nastopiti kaka zapreka in bi sedemstoletnica šla mimo, ne da bi se mogli udeležiti odpustkov in milosti, ki so jih sv. Oče v ta namen podelili. Za dobre vrhniške tretjerednike bi bil to prehud udarec, prevelika izguba. Zato so se pa takoj pri začetnem govoru zbrali v polnem številu, pozneje so pa še več drugih zraven pripeljali. Z napeto pazljivostjo so poslušali voditelja tretjerednih duhovnih vaj, ki jim je razlagal zgodovino in namen tretjega reda, dolžnosti vodila in velike milosti Frančiškove ustanove. Tisti, ki so že malo pešali in šepali, so se zopet vrnili k zvestemu izpolnjevanju. Vodila, dobri so se še bolj utrdili in so dobili potrebno srčnost, nekateri so se pa odločili, da hočejo pridružiti se delavcem na vrtu sv. Frančiška. Prav hvaležni smo g. dekanu, svojemu voditelju, da so nam preskrbeli to pobožnost in patru iz Ljubljane, ki se je z nami trudil. Bog nam daj sveto stanovitnost!

Mejnarodni tretjeredni shod, ki so ga sprva napovedali v Asizu, se je obhajal v Rimu meseca septembra na zelo slovesen način. Ker je tudi nekaj slovenskih tretjerednikov nameravalo iti na ta shod, pa so jih nastale zapreke doma zadržale in ker je bil ta shod gotovo najbolj imeniten mej vsemi za sedmo stoletnico prirejenih, bo gotovo večini naših bravcev ustrezno, če jim na kratko ta shod popišemo. — Obhajali so ga skupno v arčeljski cerkvi in v cerkvi 12 apostolov; za posamezne narode so pa določili druge cerkve; Jugoslovanom je bila določena cerkev sv. Kozma in Damijana. Udeležil se ga je pred vsemi kardinal Orest Džordži, pokrovitelj frančiškanskega reda, potem veliko škofov, apostolski vikar s Kitajskega, vsi štirje generali frančiškanskih redov (frančiškanski, minoritski, kapucinski in regularnih tretjerednikov), mnogo provincijalov, svetni duhovniki in okoli

5 tisoč vernikov iz vseh delov sveta. Večina so bili tretjeredniki. Bili so: Jugoslovani, Goričani, Poljaki, Francozi, Amerikanci, Angleži, Irci, Bavarci Nemci, Španci, Ogri, Albanci, Čehoslovaki, Švicarji, Avstrijci, Holandci, Kitajci, Argentinci. Začeli so slovesnost s pesmijo na čast sv. Duhu; na to je govoril p. Avg. Džemeli, vseučiliški profesor frančiškanskega reda, eden kardinal je pa dal blagoslov z Najsvetejšim. Slavnostni govornik je bil mejni grof Filip Krispolti. Pozdravili so zborovanje: 9 kardinalov, vsi škofje frančiškanskega reda, dominikanski tretjeredniki, razna društva in različne osebe. Govorniki so povdarjali mir in ljubezen, pobožnost v duhu Frančiškovem, propagando za tretji red, posvečenje tretjerednikov; napravili so sledeče sklepe (resolucije):

1. Vsi frančiškani, tudi oni prvega reda, naj skrbe, da bodo ljudje bolj poznali in ljubili sv. Frančiška in njegovo delo. O tem naj pridigajo, predavajo, pišejo itd.

2. S posebno skrbjo naj širijo tretji red mej moškimi in duhovniki; v ta namen naj ustanovijo posebne odseke in skupščine, in naj imajo praktične kurze.

3. Voditelji, pridigarji in vsi naj širijo spoznanje tretjega reda in naj svoje tretjerednike vzgajajo.

Za tretjerednike so sklenili:

1. Vsak tretjerednik naj se trudi, da bo od dne do dne rasel v popolnosti, ki je primerna njegovemu stanu; pred očmi naj ima za vzor Jezusa Kristusa in njegovega zvestega posnemovavca sv. Frančiška in svete tretjerednike in naj se pridno poslužuje pripravnih pomočkov, najbolj goreče pobožnosti do presv. R. T. in brezmadežne Device.

2. Dobro naj pozna in izpolnjuje Vodilo; ta naj mu bo vodnik skozi življenje.

3. Zadostno naj se seznanja s frančiškanskim duhom in lepimi navadami svojega reda.

Za organizacijo in predstojništva so določili:

1. Vsak tretjerednik naj pripada kaki skupščini; kjer je ni, naj skrbe, da se ustanovi.

2. V skupščini naj se izpolnjuje, kar zapoveduje Vodilo: službe, shodi, blagajna, skrb za bolne, za mrtve, letna vizitacija, opomini, izključenje, obrednik itd.

3. Shajajo naj se na mesečne shode, imajo naj odborne seje in za to primerno dvorano; dobro naj se podučujejo kandidati in novinci; ustanovi naj se v vsaki skupščini primerna knjižnica.

To so glavni sklepi, ki so primerni tudi za nas Slovence.

V Rimu zbrane tretjerednike so sprejeli 19. septembra popoldne ob pol 5. sv. Oče. Zbralo se jih je okoli pet tisoč na dvoru sv. Damaza. Sprejem je bil slovesen. Kardinal Džordži je v imenu tretjerednikov nagovoril sv. Očeta; izročil jim je ponižni poklon, zahvalil se za okrožnico ob sedemstoletnici in prosil za blagoslov. Na to jih je ljubeznivo nagovoril sv. Oče:

„Papež ima navado okoli sebe zbrane verne splošno nazivati sinove; toda danes jih hočemo imenovati brate, ker nas navdaja prijetno čustvo bratovstva, ki nas druži vse v enem hrepenenju v serafinskem duhu asiškega Svetnika.

Pozdravljeni tedaj, o bratje!“

Potem izrazi svoje veselje, da je zborovanje ob sedmi stoletnici ustanovitve tretjega reda tako lepo izpadlo in pravi, da se morda ne bi bilo vse tako slovesno izvršilo, če ne bi bili imeli že poprej po raznih krajih sličnih shodov, s katerih so zborovavci prinesli svoje sklepe in resolucije; ti shodi so napravili, da to zborovanje ni bilo prazno govorjenje, iz raznih strani došli pa da so tukaj v Rimu, stolici resnice, svoje sklepe še bolj utrdili. Potem pa nadaljuje:

„Naj velja naš pozdrav vsem tem sinovom, vsem tukaj zbranim bratom. Jutri se bote vrnili k svojim družinam (skupščinam), ki ste jih tu zastopali. Sklepi zborovanja, ki jih bote v življenje vpeljali, naj bodo sad vašega potovanja; povečano navdušenje, ki vas je napolnilo vaše bivanje v Rimu, naj se razlije tudi v srca bratov, h katerim se vračate. Kako naj ne bi iz srca blagoslovili vašega mejnarodnega shoda, ki je napravil tako odkritosrčne in odločne sklepe? Vi morete sodelovati pri zdravljenju bolne člov. družbe! Nad deli vašega shoda je vedno plaval duh sv. Frančiška, ki je duh ljubezni, miru in sprave; zato se mora s ponosom povdariti, da ste določili primerne pomočke ozdraviti zlo, ki stiska družbo... Odkod toliko zlo? Odtod, ker so zelo mnogi pozabili na svoje dolžnosti. Odtod, ker nočejo priznati neizogibljivo razliko mej stanovi. Odtod, ker ne mislijo, da naš zadnji cilj ni v zemeljskih stvareh, ampak da ga je treba imeti za pomoček k višjemu cilju, h kateremu smo poklicani.“

„Tem zmotam je treba nasproti postaviti duha sv. Frančiška; da! ravno duha sprave, miru in ljubezni, katerega bote vi v svojih ponovljenih sklepkih in s povišano navdušenostjo nesli v družine in v človeško družbo.“

Na to je sv. Oče svoj nagovor zaključil, da ima sladko in drago upanje na apostolat, ki ga bodo tretjeredniki izvrševali pri posameznih, v družinskih krogih in v celi človeški družbi. Zato pa, da pričakuje od tega zborovanja veliko in moli posebej v ta namen k Bogu, da bi svoje izvoljene sinove bogato blagoslovil in da bi se javno priznaval duh sv. Frančiška.

Na koncu je sv. Oče zbranim tretjerednikom podelil sv. blagoslov; škofje, generali frančiškanskih redov in voditelji tretjerednikov so mu šli poljubiti roko. S presrčnimi vzkliki so sv. Očeta pozdravljali, ko je prihajal, z isto udano ljubeznijo so se od Njega poslavljali, ko je odhajal. Bog daj, da bi se izpolnile želje sv. Očeta!

Obhajanje 700 letnice tretjega reda v Monakovem, glavnem mestu Bavarske 29.—31. avg. 1921. V Monakovem, v zelo lepi, prijazni kraljevi prestolici Bavarcov, so obhajali velik tretjeredni shod l. 1912. Za sedmo stoletnico so zopet priredili tak velik shod, ki je bil precej podoben prvemu, le da se ga je sedaj udeležil kardinal tretjega reda in da so imeli voditelji svoje posebno zborovanje in posvetovanja. — Na tem

zborovanju (prvi dan) so sklenili: 1. Od časa do časa naj se pri glavnih samostanskih skupščinah snidejo voditelji dotičnega okrožja na konferenco. 2. Voditelji morajo — ako ni posebnega zadržka — vsako leto povabiti vizitatorja na obisk skupščine. — Drugi dan so imeli dopoldne svoje posebno zborovanje predstojništva (odbori), pri katerem so razni udje marsikaj dobrega povedali. Eden patrov je povdarjal, da morajo biti udje predstojništva svoje skupščine članom vzor v vsakem oziru; ugledni morajo biti, ne glede premoženja in stanu, pač pa glede življenja. Drugi je rekel, naj ne bodo člani predstojništva samo nemo in molčeče orodje voditelja, ampak naj tudi povedo svoje mnenje (pri sejah), če je tudi različno od voditeljevega, samo če je skupščini v korist. Tretji je predlagal, naj se tretjeredniki mej sabo nagovarjajo z brat in sestra n. pr.: brat Frančišek, sestra Elizabeta, ne pa: gospod, gospa ali gospodična. — Pri javnem zborovanju v dvorani so nastopili trije govorniki (en frančiškan, stolni župnik iz Regensburga in dr. Hildebrand, privatni docent v Monakovem), ki so govorili o zgodovini in pomenu, o mirovnem poslanstvu in o poslanstvu veselja tretjega reda. Zvečer so imeli slavnostno zborovanje. Najprej je predsednik prebral odgovor sv. Očeta na pozdravni brzojav, povedal je, da so shod pozdravili nadškof iz Bamberga in trije škofje iz Nemčije. Potem je bil slavnosten govor, na to je nastopil še prevzvišeni gospod kardinal in nadškof monakovski dr. Faulhaber in začne govoriti:

„Moji ljubljeni sinovi in hčere sv. Frančiška!“ Na to omeni okrožnico sv. Očeta, „ki je katoliški svet sklical od sončnega vzhoda do zahoda k praznovanju te slavnosti stoletji. Tudi gluha ušesa ne morejo temu naznanilo ostati zaprta. In kjer je govoril sv. Oče, je vprašanje že rešeno. To naznanilo sv. Očeta je našlo glasen odmev tudi v moji nadškofiji in v celi bavarski deželi. Moral je priti odmev od tal monakovske nadškofije, kjer že stoletja delujejo sinovi prvega reda v dušnem pastirstvu, na misijonih po deželi in mestih in na raznih poljih verskega življenja . . . Gospodje voditelji tretjega reda bodo to okrožnico sv. Očeta z dne 6. januarja imeli v visoki in sveti časti. Nikjer ni pisma temu enakega, ki bi s toliko oblastjo in lepoto in vznesenostjo izreklo časovni pomen in povdarjalo svetovni blagoslov tretjega reda, kaker ta okrožnica. Zdi se mi, da mora polagoma zasijati luč tudi tistim, ki imajo zaplankano čelo zunaj naših krogov, da bodo okrožnice sedanjega papeža v njihovi moči in pomenu postavili v slovstveni zgodovini katoliške cerkve poleg nesmrtnih okrožnic Leona XIII. . . .“ Potem omenja gospod kardinal, da se je „tretji red na Bavarskem v oskrbi bolnikov na vzoren način skazal“ . . . „V Monakovem in v svoji nadškofiji imam dovolj vzroka za delavnost tretjega reda ko škof biti hvaležen. — Predragi tretjeredniki! Svetniki, ki so bili v zgodovini cerkve od božje previdnosti izbrani za redovne ustanovitelje, so bili v njihovem življenju živ evangelij . . .; ta evangeljski duh je prešel tudi na njihove ustanove in je živel v njih stoletja. Svetniki so mejnarodne veličine. Sv. Frančišek je bil Italijan, za nas tujec; in vendar ne najdemo nič tujega na njem . . . Svetniki so mejnarodne veličine, zato ker so živeli življenje večnega evangelija, ki ni lastnina posa-

meznih narodov, ampak skupna last vseh narodov“ . . . Frančiškova sončna pesem je izraz resnice veljavne za vse narode, tako je tudi njegovo delo postalo in ostalo mejnarodno . . .¹⁾ „Na katoliškem shodu v Vratislavi (Breslau) 1909 sem skušal stopiti mej preroke in sem rekel, da bo prišel dan, ko bodo tudi ženske imele pravico sedeti pri predsedniški mizi in stati na govorniškem odru. In te dni smo doživeli veselje, da so na katoliškem shodu v Frankfurtu ženske dobile to pravico. In vender to ni nič drugega, kaker tisto kar je Frančišek v svojem drugem in tretjem redu mislil. On je videl, da so v ženski duši skrite dragocene moči, katere je treba zbuditi in jih na delo poklicati. Te moči hoče tudi dandenes imeti na delu, če smo le zmožni njegove misli o tretjem redu misliti.“ — Tu smo navedli le nekaj misli iz prelepega govora g. kardinala, ki je tretjerednik od dijaških let dalje. — Po govoru se je p. provincijal lepo zahvalil za govor in je obljubil: Naj bodo časi kakeršnikoli, sinovi in hčere sv. Frančiška bodo na strani cerkve ko zvesti vojaki pod poveljniki, ki jim jih bo Bog dal. Slovesnost so zaključili sè zahvalno pesmijo.

Dva pokojna gospoda duhovnika. Dne 31. okt. 1921 smo spremili k zadnjemu počitku milostljivega g. opata Fr. Ogradija. Celje takega pogreba menda še ni videlo; do 80 duhovnikov je prihitelo k pogrebu, med njimi g. stolni prošt. M. Matek iz Maribora, dva kanonika iz Maribora, g. Moravec in dr. Vraber, g. arhidijakon iz Konjic, g. prošt iz Ptuja in g. častni kanonik Bohanec iz Šmarja pri Jelšah. Pokojni g. opat Fr. Ogradi zasluži, da se ga tudi v Cvetju spominjamo, ker je bil goreč in vnet tretjerednik sv. Frančiška. Pod redovnim imenom Anton Padov. je bil kot kanonik sprejet v tretji red v Mariboru pri frančiškanih dne 30. decembra 1882, redovno obljubo je napravil 1. febr. 1884. On ni nosil zastonj krstnega imena Frančišek Seraf., ker je v resnici živel po zgledu svojega krstnega patrona; bil je pobožen, ponižen, skromen, ljubezniv do vsacega, bil je pravi Seraf poln gorečnosti za čast božjo in zveličanje duš, neumoren v spovednici, na pridižnici, pri obiskovanju bolnikov itd. Ljubezen božja in ljubezen do bližnjega je prešinjala njegovo srce, kaker sv. o. Frančiška. V 86. letu starosti je legel v grob,

¹⁾ Na tretjerednem shodu v Rimu je rekel govornik Krispolti: „Mi Italijani se veselimo, da so skorej vsi tujci, ki so govorili svoj jezik, vedeli pristaviti tudi besede v našem jeziku; očitno znamenje, da se je v češčenju Boga in sv. Frančiška italijanstvo povzdignilo tako visoko, da postaja svetovno.“ (segno evidente che nel culto di Dio e di S. Francesco l'italianita s'innalza fino a divenire universalità.) — Ne! Italijanstvo ni svetovno, ampak svetnik je last sveta, on je svetoven. Če so tujci v Rimu znali pristaviti kako besedo v italijanskem jeziku, so univerzalni ali svetovni ti ljudje vsi skupaj, ne pa italijanstvo; za Italijane je sploh slabo znamenje, če morajo tujci pri njih govoriti njihov jezik; univerzalni ali svetovni bi bili Italijani v jeziku, če bi znali vsi ali večina vse glavne jezike sveta, če pa znajo le svojega, je to znak okostenelosti naroda, kar je propadanje. Še sv. Frančišek je znal tri jezike, njegovi bratje še več, ker bi drugače ne bili mogli tako plodonosno delovati v misijonih in drugod, kaker sv. Janez Kapistran ali kapucin sv. Lavrencij iz Brunduzija, ki je mogel v sedmih jezikih pridi-gati. — Italijani so Krispoltu ploskali, namesto da bi bili sami kaj mislili. — Koliko lepše in globokomiselnost se je izrazil monakovski kardinal: „Svetniki so mejnarodne (svetovne) veličine.“

jnegova duša je pa šla uživati plačilo, ki ga ji je ljubi Bog pripravil v sv. nebesih. V spomin rajnega g. opata je bila v naši redovni cerkvi na dan pogreba peta črna sv. maša z Libero in tretjeredniki iz mesta in okolice so skupno prejeli sv. obhajilo, ter ga darovali za dušni mir † g. opata, predragega sobrata v sv. Frančišku. Vsi tretjeredniki, kar jim je bilo mogoče, so se tudi udeležili pogreba. Kaker zasluži rajniki celjski opat, da se ga spominjamo v Cvetju, ravno tako zasluži to tudi ranjki g. Jože Potovšek, ki je umrl kot župnik v Vojniku dne 5. oktobra t. l. Bil je silno blagega srca, ki nikomer na svetu menda ni nič hudega želel, še manj pa storil. Bil je zelo goreč dušni pastir; ob enem vnet tretjerednik in goreč voditelj in učenik vojniške tretjeredne skupščine. Bog mu bodi večni plačnik za to! Bog daj ranjkemu g. opatu Ogradi-ju, ranjkemu g. župniku Potovšku in vsem v tem letu umrlim tretjerednikom celjske skupščine in vseh njenih podružnic večni mir in pokoj! Večna luč naj jim sveti!

P. L. H.

Praznovanje sedemstoletnice tretjega reda v Celju. Slovesno obhajanje sedemstoletnice v Ljubljani in v Mariboru je napotilo oo. kapucine, da so tudi v Celju priredili tridnevno proslavo 700 letnega jubileja od 31. julija do 2. avgusta. Prvi dan ste bili dve pridigi: o pomenu 700 letnice in o bratovski ljubezni ter spokornem duhu, drugi in tretji dan pa po tri. Precej obširno sporočilo pravi, da so govorili „zelo lepo, krasno, ganljivo, spodbudno, sè svetim navdušenjem“ domači patri in svetni gospodje. Vsaki dan so imeli slovesno sv. mašo, za sklep slovesne litanije in zahvalno pesem. Udeležba je bila ogromna, obhajanih nad pet tisoč. Slavnost je veliko povzdignila ravno pred tridnevnicco na novo napeljana električna razsvetljava. Poleg tega je bila cerkev zunaj in znotraj prepletena z vencji; „tako še ni bila nikedar okrašena naša redovna cerkev.“ Vitki mlaji so še povečevali zunanji sijaj. Vsa slovesnost je bila v resnici lepa in ganljiva in vsem, ki so se je vdeležili, ostane v najslajšem spominu. Ljubi Bog bodi plačnik vsem, ki so sodelovali, posebno vsem gg. pridigarjem. In ti, sv. o. Frančišek, ozri se iz vzvišenega nebeškega prebivališča in prosí za svoje ljudstvo, za ljudstvo, ki si ga izvolil, da bo služilo pred teboj vsaki čas v službi Gospodovi! Razen celjske skupščine so tudi drugod obhajali sedemstoletnico s tridnevnicami, ali so pa v to porabili dneve češčenja presv. R. T. oziroma tudi misijone. Patri kapucini iz Celja so to leto sodelovali ali pobožnosti sami vodili v tridesetih župnijah. Vabi'i so jih tudi drugam, pa jim ni bilo mogoče vsem vstreti. — Omenjeno bodi, da se je 18.—20. septembra obhajala zelo lepo 700 letnica tudi v Svibnem, kjer so ustanovili samostojno skupščino tretjega reda.

V Bogojni — Prekmurje — je tretjeredna skupščina obhajala sedmo stoletnico od 29. oktobra do 2. novembra. Namen ji je bil duhovno prenovljenje in utrjenje; zato ni bilo nobenih posebnih zunanjih slovesnosti. Dva patra iz Varaždina, p. gvardijan Benvenuto in p. Apolinar, sta imela osem pridig o pokori in o duhu sv. Frančiška, dva patra iz Veržeja sta pomagala spovedovati. Vdeležba je bila velika. Vsi odrasli 3000 duš broječe župnije so prejeli sv. zakramente. Verniki iz soseščine niso bili vabljeni, ker je še

za domačine cerkev premajhna in vender je bilo v teh štirih dneh nad 7000 obhajanih. Tudi vdeležba moških je bila razveseljiva. Bog povrni trud dobrim gospodom in daj temu delu svoj blagoslov!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Pri nas smo opravili tridnevnicu v spomin 700letnice. Opravljali smo petnedeljsko pobožnost in romali 2. julija k Mariji Loreti, 1. avg. pa v Celje. V oktobru so nas obiskali p. vizitator, vsaki mesec imamo odborno sejo, redno dobivamo vesoljno odvezo, shode imamo štirikrat na leto in kedar pridejo p. kapucin iz Celja, kar se zgodi večkrat v letu. Sprejetih je bilo na novo 64, 20 jih je napravilo obljube. Naročnikov na Cvetje je trideset.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Neka tretjerednica sebe za potrpežljivost, svoje otroke pa za spreobrnjenje, oziroma za stanovitnost v dobrem. — G. H. v hudi dolgotrajni bolezni za pomoč. —

II. Umrlí udje tretjeredne skupščine:

1. **Ijubljanske:** Fr. Merzel, Kat. Kuhar, Kat. Povše, Urš. Vidic, Mar. Kokalj s Preserja, Jera Mol † v Šk. Loki, Mar. Rebernik (v III. r. 50 let), Ivana Knafter, Antonija Breskvar, Jera Tome, Helena Stromajer, Mar. Svetlin, Mar. Štern, Apol. Kalan.

2. **novomeške:** Mar. Reisner in Neža Gašper iz Šmihela, Urš. Kosec iz Brusnic, Jera Lavrič iz Ajdovca.

3. **nazarskega okolišča:** Mar. Češnovar iz Mar. Nazaret. — Mar. Klančnik, Pernat in Kranjc: z Rečice. — Frančišek Fužir, Mar. Blekač, Mar. Firšt, Jera Brinovec, Ana Štular: od Sv. Frančiška. — Rozoničnik Valentin, Sumečnik Rozalija: iz Šmihela nad Mozirjem. — Vodušek Ana: z Ljubnega, — Tevč Jakob, Arnič Marija: iz Luč. — Moličnik Neža: iz Solčave. — Poglednik Marija, Fužir Jožefa: iz Gornjega grada. — Šmajš Jožef, Culjk Dominik, Perper Anton, Ropas Apolonija, Strnad Marija, Orbas Frančiška, Prislán Marija, Vodlak Terezija: iz Braslovč. — Vaši Franc: iz Št. Andraža. — Totar Marija, Jan Marija, Blagotinšek Ana, Šmon Elizabeta: iz Škal. — Valand Franc, Strgar Marija, Markošek Helena: iz Št. Pavla pri Preboldu. — Kertišnik Frančiška: iz Št. Miklavža.

5. **selske na Gorenjskem:** Hel. Peternelj, Hel. Trojar, Matija Šolar.

5. **svetokriške pri Rog. Slatini:** Andrej Narat, Jožef Zbil, Antón Sajko, Andrej Križnik, Jakob Gabrišek, Mar. Sajko, Mar. Gabrišek, Jožefa Čonč, Elizab. Smarešek, Jera Vozlič, Jožefa Lesjak, Mar. Ogrizek, Jožefa Tadina, Neža Drogenik, Mar. Fišer, Ema Škerjanec, Urš. Hajnšek, Terez. Drogenik, Mar. Prah s Ceste, Mar. Prah z Ločnega dola, Ana Škerjanec, Matevž Bercko.

Zahvala za uslišano molitev.

I. M. se iz vsega srca zahvaljujem presv. Srcema Jezusa in Marije, Sv. Jožefu, Mariji Svetogorski, (Mariji Pomagaj na Brezjah, Zaplaški Materi božji in na Žalostni gori pri Mokronogu), Sv. Frančišku, sv. Antonu Pad., Sv. Roku, sv. Kozmu in Damijanu, vsem ljubim nebeškim priprošnjikom in vernim dušam za uslišano molitev v nevarni, skorej brezupni bolezni svoje mame! Obljubila sem javno zahvalo! — Peter Komatar se zahvaljuje žalostni M. B. in sv. Antonu za prenehanje bolečin v nogi. — A. P. sv. Frančišku za uslišanje v neprijetni zadevi. — M. A. se zahvali M. B., sv. Jožefu in sv. Antonu za dvakratno pomoč v bolezni in preganjanju iz stanovanja. — Jenko Marija se prav presrečno zahvaljuje Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu in mali Tereziji za ozdravljenje, (40 K smo izročili Cv. v podporo.) — N. se zahvaljuje sv. Antonu za čudežno uslišanje pri neki zgubljeni reči, (100 K smo dali Cv. v podporo). — N. N. sv. Antonu Pad. za ozdravljenje noge (Hvala lepa za 8 K v podporo Cv.!)

Mariboru 1922. V samoložbi. Tisk. tisk. sv. Cirila. — Knjižica ima na straneh nekaj poglavitnih spisov o sv. Frančišku na kratko naštetih, potem pridigo lavantinskega knezoškofa, ki so jo navdušeno in slovesno, z mojim in čistim glasom govorili po pontifikalni sv. maši v frančiškanski cerkvi Mariboru. Mi smo prevz. gospodu hvaležni za nov jubilejni dar. Bog očaj stoternol

G. tajnik zagrebske tretjeredne skupščine nam je poslal v oceno in priporočilo sledeče v hrvatskem jeziku tiskane knjige:

Leon Le Monijé (Monnier: »**Povijest sv. Franje Asiškoga**«, I. in II. del. V hrvaščino prevedel P. Arhangel Brković (Fra A. Brković). Druga izdaja. Izdala Hrvatska knjigarna, Zagreb 1918. Dobita se v Narodni knjigarni v Zagrebu, oba dela (nevezana) za 12 denarjev in 50 par, ali 50 jugosl. kron. Oba dela te krasne knjige obsegata 529 strani zgodovine sv. Frančiška in njegovega časa. Hvaliti delo ni naša stvar. Dovolj so ga pohvalili drugi; mej njimi je papež Leon XIII. in tedanji franč. general p. Bernardin ter mnogi drugi ocenjevalci in vešči zgodovinarji. Knjigo štejejo med najboljše in jo stavijo na prvo mesto mej popisi življenja sv. Frančiška. — Mi to knjigo prav toplo priporočamo vsem, ki razumejo hrvatski jezik, zlasti izobraženim Slovincem, bogoslovcem in dijakom.

Dr. Karlo Wilk: **Moderni Svetac**. Hrvatsko izdao Glasnik sv. Franje u Zagrebu 1918. — Knjižica obsega 118 strani in je prevod iz nemškega jezika. Kedor zna nemški, bo gotovo raje segel po izvorniku: „Der moderne Heilige“, mlajšim in nemščine neveščim bo pa ta knjižica prav dobro došla. Priporočamo jo vsem, zlasti bolj izobraženim. Dobiva se v Narodni knjigarni v Zagrebu in stane nevezana 10 kron.

Miomirisni Cvjetici iz života sv. Franje Asiškoga. Na hrvatski preveo Fra Narcis Jenko. Izdala i u nakladi ima „Narodna knjižara“ Zagreb. Ta 125 str. obsegajoča na krasen papir natisnjena knjiga je prevod znanih povesti iz življenja sv. Frančiška: Fioretti. Na slovenski jezik je bila prevedena in natisnjena v Cvetju l. 1880. v lepi, klasični slovenščini. Kedor želi to imenitno delo brati v hrvaškem prevodu, naj se obrne na Narodno knjigarno v Zagrebu. Knjiga stane nevezaza 4 denarje.

Ljudevit Matković: **Najlepšoj megju ženama**. Pjesme. Zagreb 1919. Obsega 86 strani in stane D 250 ali 10 K.

P. Teofil Harapin: **Opstoji li Bog?** Ponatis iz Glasnika sv. Franje. Obsega 111 strani (mala šestnajstinka) in stane D 150 ali 6 K.

Za bogoslovce, duhovnike in izobražene posebej so sledeče knjige:

K. Rac i Fr. Lasman: **Izbor iz stare književnosti kršćanske**. Zagreb 1917. Stran 296; stane D 5.—

Dr. Ante Bauer, nadbiskup zagrebački: **Opća metafizika ili ontologija**. Drugo izdanje priredio Dr. S. Zimmermann. Zagreb 1918. Strani 208, stane D 625 ali 25 K.

Isti: **Teodiceja** ili nauka o razumnoj spoznaji Boga. Drugo izdanje: Dr. S. Zimmermann. Zagreb 1918. Strani 214, stane D 625 ali 25 K.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1922.

Januar.

Februar.

1 N	VO PO.	Novo leto. Obrez, Gospodovo.
2 P	PO.	Presv. Ime Jezus; bl. Bentivolij.
3 T	p.o.	Osmina sv. Janeza ap. evang.
4 S	P.O.	Bl. Angela Folinjska, vd. 3. r.
5 Č		Vilija razgl. G.; Telesfor.
6 P	VO.PO.	Razglasenje Gospodovo.
7 S	p.o.	2. dan mej osmino.
8 N		1. po razglasenju Gospodovem.
9 P		3. dan mej osmino.
10 T		4. dan mej osmino.
11 S	p.o.	5. dan mej osmino.
12 Č		6. dan mej osmino.
13 P		Osmina razgl. Gosp.
14 S		Sv. Hilarij, šk. c. uč.
15 N	P.O.	2. po razgl. Gosp. Sv. Družina.
16 P	p.o.	Sv. Berard in tov. prvi mart. 1. r.
17 T		Sv. Anton, puščavnik.
18 S	P.O.	Sv. Petra stol v Rimu.
19 Č		Bl. Tomaž K, Karol S., sp. 1. r.
20 P		Sv. Fabijan in Sebastijan, m.
21 S		Sv. Neža, m. — Eleonora, c. 3. r.
22 N		3. po razgl. Gosp.; sv. Vinc.
23 P		Sv. Rajmund Pen. sp.
24 T	p.o.	Sv. Timotej, šk. m.
25 S		Spreobrnjenje sv. Pavla.
26 Č		Sv. Polikarp, šk. m.; Jan. M.
27 P		Sv. Janez Zlatousti, šk. c. uč.
28 S	P.O.	Bl. Odorik, Rogerij, Eg. L. sp.
29 N		4. po razgl. Gosp.; sv. Fr. Sal, šk.
30 P	P.O.	Sv. Hijacinta, d. 3. r.
31 T	P.O.	Bl. Ludovika in Pavla, vd. 2. r.

1 S	P.O.	Bl. Evstohija, d. 2. r.
2 P	VO.PO.	Svečnica.
3 P	p.o.	Bl. Matej Agrig. šk. sp. 1. r.
4 S	P.O.	Sv. Jožef Leoniški, sp. kap. r.
5 N	P.O.	5. po razgl. G.; sv. japonski m.
6 P		Sv. Tit, šk.; sv. Doroteja, d. m.
7 T	p.o.	Bl. Ricerij, Egid. Mar., sp. 1. r.
8 S		Sv. Janez Matski, sp.
9 Č		Sv. Ciril Aleks.; sv. Apol., d. m.
10 P		Sv. Školastika, d.
11 S		Marijino prikazanje v Lurdu.
12 N		1. predpepel, ali sedemdesetnica.
13 P		Bl. Janez Triorski, m. in kit. m.
14 T	p.o.	Bl. Ivana Valeska, vd. 3. r.
15 S	P.O.	Bl. Andrej, sp. 1. r.
16 Č		Bl. Filipa Mareri, d. 2. r.
17 P		— Beg sv. družine v Egipt.
18 S		Molitve in sv. maša o bl. D. M.
19 N	P.O.	2. predpep. ali šestdesetnica.
20 P		Bl. Peter Trejski, sp. 1. r.
21 T	p.o.	Molitve in sv. maša od dneva.
22 S	P.O.	Sv. Marjeta Kort., sp. 3. r.
23 Č		Sv. Peter Damijan, šk.
24 P		Sv. Matija, ap.
25 S		Bl. Sebastijan Apar, sp. 1. r.
26 N		3. predpep. ali petdesetnica.
27 P		Molitve in sv. maša od dneva.
28 T	p.o.	Bl. Antonija iz Firenze, vd. 2. r.

Marc.

April.

1 S		Pepelnica.
2 Č		Bl. Agneza Praška, d. 2. r.
3 P	VO.PO.	Spomin sv. križevega pota.
4 S	p.o.	Sv. Kazimir, sp.
5 N	P.O.	1. postna; sv. J. Križki, sp. 1. r.
6 P	P.O.	Sv. Koleta, d. 2. r.
7 T	p.o.	Sv. Tom. Akv. sp. c. uč.
8 S		kvaterna; Sv. Jan. od Boga, sp.
9 Č	P.O.	Sv. Katarina Bolonjska, d. 2. r.
10 P		kvaterni; Sv. 40 marterniki.
11 S		kvat.; Bl. Janez. Krištof, sp. 1. r.
12 N		2. postna. Sv. Gregor, pap. c. uč.
13 P		Bl. Agnel, sp. 1. r.
14 T	p.o.	Prenos trupla sv. Bonaventura.
15 S		Molitve in sv. maša od dneva.
16 Č		Sv. Hilarij in Taoijan, m.
17 P		Sv. Patricij, šk.
18 S		Bl. Salvator, sp. 1. r.
19 N	VO.PO.	3. postna.
20 P		Sv. Jožef , zaročenec bl. D. M.
21 T	p.o.	Sv. Benedikt, op.
22 S	P.O.	Sv. Benvenut, šk. 1. r.
23 Č		Molitve in sv. maša od dneva.
24 P	P.O.	Bl. Didak Jož. sp. kap. r.
25 S	VO PO.	Marijino oznanenje.
26 N		4. postna.
27 P		Sv. Janez Damaščan, šk. c. uč.
28 T	P.O.	Sv. Janez Kapistran, sp. 1. r.
29 S		Bl. Ivana Mar, vd. 3. r.
30 Č		Molitve in sv. maša od dneva.
31 P		Molitve in sv. maša od dneva.

1 S	p.o.	Molitve in sv. maša od dneva.
2 N		tih; bl. Leopold G. sp. 1. r.
3 P		Bl. Gandulf in Janez P. sp. 1. r.
4 T	P.O.	Sv. Benedikt Fil.; sv. Izidor.
5 S		Sv. Vincencij Ferer, sp.
6 Č		Bl. Mar. Krescencija, d. 3. r.
7 P	p.o.	Mati božja 7. žal.
8 S		Bl. Julijan, sp. 1. r.
9 N	VO.	cvetna; bl. Tom. Tol., sp. 1. r.
10 P	VO.	veliki; bl. Marka Bol. sp. 1. r.
11 T	VO.p.o.	veliki; sv. Leon Vel. pap.
12 S	VO.	velika; bl. Angel Klav. sp. 1. r.
13 Č	VO.	veliki.
14 P	VO.	veliki; sv. Justin, m.
15 S	VO.	velika.
16 N	VO.PO.	Velika noč. Ponovlj. obljud.
17 P		Velikonočni; sv. Anicet, p. m.
18 T	p.o.	velikonočni; bl. Andr. Hib., sp.
19 S		velikonočna; sv. Ema, vd.
20 Č		velikonočni.
21 P		velikonočni; sv. Anzelm, šk.
22 S		velikonočna; bl. Fr. Fabr. sp.
23 N		bela; bl. Egidij As. sp. 1. r.
24 P	P.O.	Sv. Fidel Sigm.; sv. Jurij.
25 T	p.o.	Sv. Marka, evang.
26 S		Mati božja dobrega sveta.
27 Č		Bl. Jakob Ilirski, sp. 1. r.
28 P	P.O.	Bl. Lukezij, sp. 3. r.
29 S		Sv. Peter, m.
30 N	P.O.	2. po vel. noči.

Op.: PO. pomeni popolni odpustek, s p. o. je zaznamovan odpustek za prve petke in sobote ter vse torke, VO = vesoljna odveza.